

19.11.2008

1618/9224/2008

Subtv Oy
Ilmalantori 2
00240 HELSINKI

Viite
Ref.
Ref.
Asia
Ärende
Subject

PÄÄTÖS TV- JA RADIOTOIMINTALAIN 19 §:N RIKKOMISESTA

Asian tausta ja säännökset

Viestintävirasto on vastaanottanut katsojavalituksen 15.10.2008, joka koskee Sub-televisiokanavalla 4.9.2008 klo 14.30 - 15.30 esitettyä Big Brother Game -nimistä televisio-ohjelmaa. Katsojavalitus koskee ohjelmassa näytettyä tilannetta, jossa Big Brother -talossa oleva miespuolinen kilpailija hyppi toisen kilpailijan luokse, laittoi kätensä housuihin, otti sukuelimensä esiin ja työnsi ne toisen kilpailijan päätä vasten. Yhteydenotossa on kiinnitetty huomiota ohjelman sopivuuteen lapsille sekä ohjelman lähetysaikoihin.

Viestintävirasto valvoo televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 35 §:n nojalla kyseisen lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 19 §:n mukaan televisiotoiminnan harjoittajan on huolehdittava siitä, että televisio-ohjelmat, jotka väkivaltaisuutensa tai seksuaalisen sisältönsä vuoksi tai kauhua herättämällä taikka muulla näihin rinnastettavalla tavalla ovat omiaan vaikuttamaan haitallisesti lasten kehitykseen lähetetään sellaiseen aikaan, jolloin lapset eivät tavallisesti katso televisio-ohjelmia.

Lain 19 §:n 2 momentin mukaan, mikäli televisiotoiminnan harjoittaja lähettää 1 momentissa tarkoitetun ohjelman, sen haitallisuudesta lasten kehitykselle on ilmoitettava ennen ohjelman lähettämistä. Ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos lähetyksessä on koko ohjelman lähetysajan näkyvissä tunnus, josta ilmenee ohjelman haitallisuus lasten kehitykselle.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 19 §:n tulkintakäytännössä on käytössä neljä vedenjakajakellonaikaa ikärajoineen. Käytännön mukaan alle 11-vuotiaille haitallisia ohjelmia ei saa lähettää arkisin ennen klo 17.00, alle 13-vuotiaille haitallisia ohjelmia ei saa lähettää arkisin ennen klo 19.00, alle 15-vuotiaille haitallisia ohjelmia ei saa lähettää ennen klo

21.00 ja alle 18-vuotiaille haitallisia ohjelmia ei saa lähettää ennen klo 23.00. Pornografisia ohjelmia ei saa lähettää ennen kello 24.00.

Viestintävirasto arvioi televisio-ohjelmien ikärajalukituksia Valtion elokuvatarkastamon ikärajalukituksia soveltuvin osin tulkintaohjeena käyttäen.

Subtv Oy:n selvitys asiassa

Viestintävirasto pyysi Subtv Oy:ltä selvitystä siitä, miten Sub-kanavalla lähetettävän Big Brother Game -ohjelman lähettämisessä on huomioitu televisio- ja radiotoimintalain 19 §: vaatimukset sekä tv-yhtiöiden itsesääntelysopimus lapsille sopimattomien ohjelmien sijoittelusta ja ikärajamerkinnoista. Viestintävirasto pyysi Subtv Oy:tä toimittamaan myös tallenteen 4.9.2008 klo 14.30 - 15.30 lähetetystä Big Brother Game -ohjelmasta.

Viestintävirasto vastaanotti 29.10.2008 Subtv Oy:n 26.10.2008 päivätyn selvityksen ja tallenteen. Selvityksen mukaan yhtiön esittämä ohjelmisto tallennetaan kovalevytallennuksena lakisääteiset 21 vuorokautta esittämisen jälkeen (Laki sanavapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä, 6 §). Tämän jälkeen kovalevytallennukset pyyhkiytyvät automaattisesti pois, ja selvityksen antamisaikana yhtiöllä ei ollut arkistossaan tallennetta 4.9.2008 lähetetystä Big Brother -Game -ohjelmasta. Subtv Oy toimitti Viestintävirastolle tallenteen 24/7 -materiaalista, johon oli poimittu tämän päätöksen kohteena oleva kuvamateriaali. Yhtiön selvityksen mukaan Viestintävirastolle toimitettu tallenne on samanlainen Big Brother -Game -ohjelmassa esitetyn materiaalin kanssa.

Selvityksessään Subtv Oy kertoo, että ko. ohjelmassa käytetään kuvitusmateriaalina Big Brother -talolta tulevaa suoraa lähetystä, joka on sama kuin kaapeliverkon 24/7 maksullinen sisältö. Ohjelmasisällön kontrollointi tapahtuu manuaalisesti sekä kuvan että äänen osalta. Ohjelman studio-ohjaajia on ohjeistettu tekemään lapsikohderyhmälle sopivaa ohjelmaa. Subtv Oy kuitenkin myöntää, että 4.9.2008 esitettyyn ohjelmaan pääsi lapsille sopimatonta sisältöä kontrollista huolimatta, ja että katsojapalautteessa kuvattu tapahtuma esitettiin ko. ajankohtana. Subtv Oy pahoittelee tapahtunutta, ja vakuuttaa että yhtiö noudattaa jatkossa erityistä varovaisuutta valikoidessaan sisältöä Big Brother -Game -ohjelmaan.

Viestintäviraston arvio

Viestintävirasto käyttää soveltuvin osin tulkintaohjeena kuvaohjelmien tarkastamisesta annettuun lakiin perustuvia Valtion elokuvatarkastamon ikärajalukituksen perusteita. Arvioinnissa huomioidaan myös muun muassa televisiotoiminnan harjoittajan oma arvio ohjelman ikärajalukituksesta.

Edellä mainitun lain mukaan olennaista arvioitaessa kullekin lapsen ikätasolle sopivaa seksuaalisen sisällön esittämistä on seksin esitystapa. Valtion elokuvatarkastamon vuoden 2006 ikärajalukituksen perusteiden mukaan kaikille sallituissa kuvaohjelmissa on mahdollista esittää hyvin viitteellisiä seksiin liittyviä kohtauksia tai alastomuutta, johon ei liity seksuaalista koskettelua. Alle 11-vuotiailta kielletyissä kuvaohjelmissa

sallitaan pehmeä erotiikka tarinan kannalta perustellussa yhteydessä, kuten esimerkiksi nuorten seurustelua kuvaavat viitteelliset seksikuvaukset. Alle 15-vuotiailta kielletyissä kuvaohjelmissa sallitaan melko avoimet seksikuvaukset, joissa sukupuolieläkkeja ei näytetä yksityiskohtaisesti.

Viestintävirasto on tutustunut Subtv Oy:n toimittamaan 24/7 - lähetyksestä poimittuun kuvamateriaaliin, joka näytettiin 4.9.2008 esitetyssä Big Brother -Game -ohjelmassa. Kahdessa eri kamerakulmista kuvatussa 43 sekunnin mittaisessa tallenteessa näytetään Big Brother - talon kilpailijoita istumassa talon pihalla. Sivummalla seisova mieskilpailija työntää kätensä shortseihin, ottaa sukuelimensä esiin ja työntää ne toisen kilpailijan päätä vasten. Tallenteen sisältö vastaa Subtv Oy:n selvityksessään antamaa kuvausta 4.9.2008 Big Brother - Game -ohjelmassa näytetystä kuvamateriaalista.

Big Brother Game -ohjelma esitetään alkuiltapäivästä, jolloin televisiossa esitettävän materiaalin tulee olla sopivaa kaikille. Viestintävirasto ei ole ohjelman tallenteen puuttumisen vuoksi voinut tutustua ohjelmaan kokonaisuudessaan. SubTV Oy:n toimittaman kirjallisen selvityksen ja virastolle toimitetun Big Brother 24/7 -ohjelman kuvamateriaalin perusteella Viestintävirasto pitää kuitenkin selvänä, että Big Brother Game -ohjelmassa 4.9.2008 esitetty kuvamateriaali ei ollut sovelias esitettäväksi alkuiltapäivän ohjelmistossa.

Viestintäviraston ratkaisu ja perustelut

Saadun kirjallisen selvityksen ja Subtv Oy:n toimittaman kuvamateriaalin perusteella Viestintävirasto katsoo, että Subtv Oy on rikkonut televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 19 §:ää esittämällä lapsille sopimatonta sisältöä sisältävän ohjelman 4.9.2008 klo 14.30–15.30.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 36 §:n mukaisesti Viestintävirasto huomauttaa Subtv Oy:tä televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 19 §:n rikkomisesta.

Viestintävirasto kehottaa Subtv Oy:tä huolehtimaan jatkossa siitä, että lapsille sopimatonta materiaalia ei esitetä ennen sille määrättyä ajankohtaa.

Viestintävirasto kiinnittää Subtv Oy:n huomiota siihen, että yhtiö vastaa ohjelmien oikeasta sijoittelusta televisio- ja radiotoimintalain 19 §:n kannalta kaikissa tilanteissa, myös silloin kun osa ohjelman kuvitusmateriaalista koostuu suorasta lähetyksestä. Mikäli yhtiö lähettää osittain suorista lähetyksistä koostuvaa ohjelmaa lasten katseluaikana, yhtiön tulee varmistaa riittävällä tavalla, että lähetyksen kuvamateriaali soveltuu myös lasten katsottavaksi.

Subtv Oy on 16.10.2008 toimittamassaan vastauksessaan ilmoittanut, että se tulee huolehtimaan siitä, ettei lapsille sopimatonta materiaalia jatkossa esitetä ohjelmistossa ennen sille määrättyä kellonaikaa. Tästä syystä Viestintävirasto katsoo, ettei asiassa ole tarpeen ryhtyä muihin toimenpiteisiin.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Apulaisjohtaja

Merja Saari

Lakimies

Henna Hartikainen

LIITTEET (1)

VALITUSOSOITUS

Tiedoksi

Subtv Oy